

Elfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Regyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ ezentiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r. t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Szigeti Béla
főkönyvelő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Cirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Koalíciós kormány.

A lapok a politikai válság megoldásának azt a módját emlegetik legnagyobb kitarással és kedvvel, hogy koalíciós kormány alakul. S valóban első pillantásra úgy látszik, hogy ennek a valószínűsége kinálkozik legközelebb. A koalícióban egyesült pártok győztek le az eddigi kormánypártot; tehát rajuk vár a kötelesség, hogy kormányt alakítsanak és az okozott zavar helyébe rendet állítsanak.

Ez egészen természetes következtetés. Csak a koalíciós program összeállítása okoz nagy nehézséget. Mert tudnivaló dolog, hogy olyan pártok egyesültek a szabadelvűpárt ellen, melyek egyébként sok lényeges kérdésben a legellentétebb nézeteket vallanak.

Kitűnt például a győzelem után, hogy a függetlenségi párt elvei közül, a mely párt pedig a legnagyobb többséget kapta, egyiket sem tartja a koalíció megvalósíthatónak. Kitűnt tehát, hogy az ellenzék egy nagy része olyan ígéretekkel táplálta és izgatta fel a választók reményét, melyeket, bár a hatalom a kezébe jutott, nem tud teljesíteni.

Ime a gazdasági különválás kérdése. A koalíció lapjai maguk hirdetik, hogy annyi nehézség áll az útjába, hogy hosszabb idő

letelte és temérdek előkészület előtt komolyan nem lehet reá gondolni.

Ma már tisztában vannak azzal, amiről elfelejtették annak idején felvilágosítani a választókat, hogy a gazdasági különválás nem csupán a vámsorompók felállításának a kérdése.

Szorosan összefügg vele a magyar bank kérdése; mert a szabadság megszűntével a bank ércalapján a két államnak osztozkodnia kell; de hogy milyen kulcs szerint, arra nézve nincsen semmiféle törvényes intézkedés. Az osztozás másként, mint alkotmányos megegyezés útján, nem is képzelhető.

A kvóta-kérdés megoldása szintén nehéz kérdés, mert azzal tisztában lehetünk, hogy a vámközösség megszűntével az osztrákok a kvótának azt az arányát fogják követelni, ami a hadsereg magyar és osztrák része között van. Ez pedig évi 20 milliót jelent a mi terünkre.

Megoldásra vár Bosznia és Herzegovina hovatartozásának kérdése is, hogy tudhassuk, melyik állam vámterületébe tartoznak ezen tartományok.

Szóval a koalíció lapjai szerint is nagy nehézségek vannak a magyar vám felállításának útjában.

Meg ennél is nagyobbak a nehézségek azon program tekintetében, melyet a koalí-

ció nagy többsége, a függetlenségipárt a hadsereg nézve vall, hirtet s magára nézve kötelezőnek ismer.

Ezeket a nehézségeket annyira ismeri és méltányolja a koalíció, hogy egyelőre megelégszik azon nemzeti irányú javításokkal, melyeket a szabadelvűpárt a nemzeti párttal való fúzió alkalmával elvben elfogadott és Tisza István fényes sikerrel keresztül vitt.

De hát ha ez így van, akkor az alakuló új kormány minden körülmények közt a 67-es kiegyezés alapján fog állni és a szabadelvűpárt programjától, melyben szintén benne van a minden irányú fokozatos fejlődés elve, pusztán csak egy taktikai kérdésre: a lex-Dánielre nézve fog különbözni.

S ez így van helyesen. Az elveken való sok böngészés után oda kerülünk vissza, a honnan kiindultunk. A nemzet megkérdeztette, hogy akarja-e a lex-Dániel alkalmazását vagy nem? Erre nézve nyilatkozott. De csakis erre. Egyéb és fontosabb kérdésekre ezen ítéletéből következtetni elhamarkodott lépés volna.

r. n.

SZEMLE.

Koalíciós kabinet. Csáky Albin grófot, a főrendiház elnökét, felkereste egy hírlapíró, aki előtt a főrendiház

TÁRCZA.

A nevelő.

— Elbeszélés. Irta: Molnár Gyula. —

A „Közérdek” eredeti tárczája.

(Folytatás.)

Kedves foglalatossága mellett azonban valódi szeretettel csüggött kis tanítványán, kinek éles eszét legott észrevette; azután a szorgalmas Zoltánnal úgy bánt, mintha apja lett volna, becézgette, de azért szigorú fejelem alatt tartotta és a kis fiú észre sem vette, hogy talán jobban van korlátozva, mint volt annak előtte. A nevelő jól tudta, hogy a gyermek olykor-olykor szeret játszani, nem is korlátozta gyermekes mulatozásaiban, de azt megkövetelte, hogy mindenben mértéket tartson.

Mártonfalviné ő nagysága maga is csodálkozott a hirtelen átalakuláson, melyen Zoltán keresztül ment. Fiáról ennekelőtte azt mondták, hogy inkább vásott gyermek, mint szelid és jó fiú; holott mióta az új nevelő vette át gyermeke oktatását, azóta a mozgékony, élénk szellemű, virgoncz Zoltán, mintha megkomolyodott volna kevéssé, sokszor bámulva észlelte, hogy Zoltán, ki apró játékaiba egészen elmerült, egyszerre csak feláll és így szól:

— Mamám, a parkba kell mennem, mert a doktor bácsi vár reám. valami érdekes

mesét fog mondani a tölgyfáról. Nem akarom elmulasztani, hiszen akkor megneheztelne reám! Aztán azt neked is elmondom!...

— Menj, kis fiam! — felelte az anyja.

Aztán örömmel nézte, hogy Zoltán milyen őszinte nagy kedvvel siet le a lépcsőkhöz. Később hallani lehetett örvendező kiáltásait a parkban, hol a nevelőjére lett.

Mártonfalviné kíváncsian tekintett le a parkra nyíló veranda ablakán s oly kedves jeleneteknek volt szemtanúja, hogy anyai szíve nagy meglepődéssel telt meg. Zoltán mikor a nevelője mellé ért, vígan ugrott a doktor nyakába, ki a gyermek felé hajolva megcsókolta annak friss, életerőtől duzzadt arczocskáját. Aztán egymás mellett haladtak tova a fák között, a doktor élénken magyarázgatott a gyermeknek, ki áhitatosan hallgatta, olykor-olykor kérdéseket téve fel, mire nyájasan kapta meg a feleletet; végre eltűntek a fasorban.

Mártonfalviné ez időtől fogva teljesen megnyugodott és biztos volt felőle, hogy gyermekének nevelése jó kezekben van letéve annál is inkább, mert a mostani nevelő rendszere olyannak bizonyult, melylyel a gyermeknél legtöbbet lehet elérni, t. i. a gyermek szívének meghódítása által. A nevelő egészen beopta magát Zoltán szívébe és ha a gyermek játszott, a komoly professzor is teljesen átalakult, a mennyiben egészen paj-

tása lett a gyermeknek a megengedett határok között.

Nem is csaldott a szép özvegy úgy a doktorban, mint Zoltán előbbi nevelőiben, mert a gyermek okos feleletei mindenkit meggyőztek arról, hogy a nevelő olyan ember, ki érti a hivatását és tudja, mikép kell megfelelni feladatának, a melyre vállalkozott. A nyolcz éves Zoltán alig egy fél évi tanulás után kitűnő sikerrel állotta ki az elemi tárgyakból a vizsgálatokat.

A mióta az új nevelő a kastélyban tartózkodott, Mártonfalviné is egy kis változáson ment keresztül, mit ugyan maga észre sem vett volna, ha barátinói éppen nem figyelmeztetik reá.

Azelőtt nagyon szerette a mulatozásokat, társas összejöveteleket; most mintha kicserélték volna, semmiben sem találta kedvét. Miért? ... Bizony azt senki sem tudta volna megmondani.

Azelőtt még férje életében is, később a gyász év letelte után, a kastély termei mindig hangosak voltak a társaság vidám kacajaitól. Sokan látogatták a csinos és gazdag özvegyet, kinek keze után nem egy csinos férfiú esengett titokban. Aztán egyszerre megszakadt minden. A nők ugyan járatosak voltak még mindig a kastélyba és Piroska is fenntartotta összeköttetéseit az előkelő városi hölgyekkel, de a fiatalabb emberek

elnöke azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy az ellenzéki koalíció nyervén többséget a nemzettől, az ő kötelessége a kormányzást vállalni és gondoskodni arról, hogy az ország nyugalmat visszaszeresse, biztosítsa és hogy a megzavart rendet helyreállítsa. Egy koalíciós kormány megalkadását egyáltalában nem tartja kivihetetlennek, sőt ha a józan politikai mérsékletet tartják szem előtt az ellenzék vezérei, akkor bizonyosra vehető, Csáky gróf vezetése szerint, a koalíciós kormány létrejövetele.

Ujabb kihallgatások. A király folyó hó elsején gróf Tisza Istvánt, a kormányzati ügyek vezetésével megbízott miniszterelnököt hosszabb kihallgatásán fogadta. A kihallgatás eredménye az lett, hogy a felső és a nagy politikai válság dolgában a különböző pártok köréből még több politikust és államferfiut is meg fog hallgatni. Ezeknek a száma egyelőre tizenhat s névszerint a következők: Gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke. Justh Gyula, a képviselőház elnöke. Gróf Apponyi Albert, Thaly Kálmán és Tóth János függetlenségi. Darányi Ignác, a diszidens csoport elnöke. Baró Báuffy Dezső, az új-párt elnöke. Gróf Zichy Nándor, a néppárt vezére és Rakovszky István néppárti képviselő s a képviselőház alelnöke. Baró Dániel Ernő, Falk Miksa, Hodossy Imre, Lang Lajos és gróf Zselenszki Róbert szabadelvű párti képviselők. Tomasić Miklós horvát képviselő. Ifjabb gróf Zichy János párton kívüli képviselő, a néppárt volt elnöke.

Barabás Béla indítványa. A függetlenségi pártnak egyik alelnöke, Barabás

Béla, az Aradon megjelenő „Függetlenség” tegnapi számában „Becs obstruál” cím alatt vezércikket írt, amelynek radikális tartalma feltűnést keltett a politikai világban. Az érdekes cikkből közöljük a következőket: „Ebben az országban a magyar nyelvnek kell érvényesülni minden vonalon. Az iskolában, a hivatalban, a katonaságban. Elismerem, hogy rövid évek futása alatt az keresztül nem vihető. Hajlandó is vagyok sorrendet elfogadni az alkotások terén. Nem zárkozom el az újításokkal járó méltányosságoktól sem, de arczomba kergeti a vért az a megalázó hír, hogy a magyar király a magyar hadsereg magyar nyelvéről még hallani sem akar. Erre azonban nekünk feleletünk is van. Kell is hogy legyen. Egy-szerűen az, hogy az országgyűlés az ő alkotmány- és törvényadta jogánál fogva ne adjon se katonát, se penzt. Katonát nem adunk s azt sem engedjük meg, hogy a tartalékosok behívassanak. A legközelebb összehívó képviselőháznak egy bátor, jogos és elszánt határozatot kell hoznia még e hónap folyamán. Tiltsa meg, hogy a mai kormány a közügyei kiadásokra, a katonaságra, a külkepviseletre, továbbá az udvartartásra, valamint az elváltat osztrák államadosságok 64 millió kamataira vonatkozó havonként esedékes összegeket törvény vagy meghatalmazás nélkül továbbra is Becsbe szállítsa. Ezen tilalmas országos határozat meghozatalára a mai törvényen kívüli állapotban a nemzet képviselőháza joga van.”

Vajudasok. Ket, egyszemélyes, de ellentétes áramlat küzd egymással a függetlenségi pártban. A két ellentétes áramlatot érdekesen és hűen mutatja be két újság-

czikk. Az egyik cikket Polónyi Géza írta, aki ebben a cikkben annak vélekedésnek ad kifejezést, hogy a függetlenségi párt egy koalíciós kormányt a következő feltételek mellett támogathat: a házszabályon ejtett sérelem orvoslása, törvényes megtorlás a bűnösökkel szemben, a választási törvény gyökeres és azonnal való módosítása, a külön vámtérület és külön jegybank előkészítése és 1908-ban a vámsorompók felállítására. Polónyi tehát a katonai kérdéseket nem is érinti és lehetségesnek tartja, hogy a függetlenségi párt minden katonai reform nélkül támogasson egy koalíciós kormányt. Ezzel a felfogással szemben a Független Magyarország más véleménynek ad kifejezést. Első sorban tiltakozik a bosszú politikája ellen. A sérelmek orvoslását már elvégezte a nemzet. Sőt a megtorlást is. A magyar természet nem ismeri a halálra üldözést. Hanem az amnesztiát igen. Itt az ideje a nagy kibékülésnek. A külön vámtérület pedig átmeneti időt kíván és 1908-ra aligha valósítható meg. Vegül a katonai kérdések dolgát veti fel a cikk. A nemzet tulajdonképpen óriási része akarja, követeli, hogy zárjuk le legalább egy időre a katonai viták aktáit. Szűnjenek meg már egyszer a közjogi veszekedések. De ez nem történhet meg másképpen, mint a nemzet óhajainak teljesítésével. Ez a két felfogás áll a függetlenségi pártban egymással szemközt. Hozzá lehet még tenni, hogy az első felfogás mellett van Polónyi kívül Apponyi és hozzájuk csatlakozott Kossuth Ferencz is. A másik felfogásért a párt fiatalága lelkesedik.

és éltesebb agglégények, a „sóhajtozók klubja” mint Piroska őket elnevezte, bizony kimaradtak a meghívások szünetelésével.

Persze ez a hirtelen változás mindenféle okra adott alapot. Egyesek már arról is biztosak voltak, hogy Mártonfalviné férjhez akar menni egy grófhhoz, ki már férje életében komolyan udvarolgatott a szép asszonynak. Mások ismét kételkedve tették fel a kérdést, hogy a szép özvegy csakugyan fia nevelésének akarja-e szentelni minden idejét? . . .

Hm! aztán tamaskodó arccal fejezték ki kételyeiket. Voltak olyanok is, főleg a nők közül, kik magasabb kombináció révén már arról is tudtak, hogy Piroska beleszeretett a doktorba, Zoltán nevelőjébe, ki pedig egy fatuskó, mert nem tudja felhasználni azokat az előnyöket, miket e viszony neki nyújthatna. Mi volt igaz mindezekből? . . .

Majd látni fogjuk később.

Annyi azonban tény volt, hogy Mártonfalviné korántsem foglalkozott az újra férjhezmenés gondolatával. Azt tartotta ugyanis: „elég egy sütésből egy lepény!” Azok a szomorú évek, miket ideges első férje életében eltöltött, nagyon gondolkozóvá tették volna a szép asszonyt a második férje választásánál.

Még nagyon fiatal leánya volt, mikor Mártonfalvihoz nőül ment. Alig töltötte be a

tizennyolczadik évét, mikor már egyetlen gyermeke, a kis Zoltán becézgetésében keresett feledést férje méltatlan bánásmódja ellenében, ki a kecske, nagyon szép asszonyt örülten féltette és megóvni szerette volna még a szellőtől is, mely olykor pirosra csókolta fel arcát. Mártonfalvi Benedek, mint dúsgazdag földbirtokos, nagy vagyonnal rendelkezett, mi elegendő ok volt arra nézve, hogy Piroska szülei, a fiatal leánykát a már ötven évvel túlhaladt idős emberhez — ki eszeveszettül belebolondult — hozzáérőltessék oly korban, mikor még a szív nem szólt meg, sőt gyermekes ábrándokat sző képzeletében a tündér királyfiktól. A rideg próza megismertette aztán a fiatal asszonyt az élet komolyabb oldalával és azok a mosolygós verőfényes ábrándok, melyek az előtt szép fejében életre támadtak, szerte foszlottak, mint a szélből üzött felegek. . . . Mi maradt belőlük? . . . A megszokottság köznapias fogalma . . .

Piroska hozzátörődött az élethez, durva, parlagias férje oldalán. Eleinte megélénkítette férje különös viselkedése és igyekezett, hogy annak kívánalmaihoz alkalmazkodjék, de mikor látta, hogy a kellemetlen összekocczanások nem szűnnek meg, hát felébredt benne is az asszonyias ellenkezés és miután már ugyanis megszűnt férjét becsülni, hiú, világias szórakozásban keresett vigasztalást. Persze ez által csak annál jobban bosszantotta a

férjét, de tulajdonképpen azt akarta elérni, hogy némileg megfizessen az elszenvedett sérelmekért. De meg kell vallanunk, hogy Piroska megmaradt a becsületes korlátok között, tudta mivel tartozik fia nevének, melyre semmiféle szennynek nem szabad reá tapadnia. Mint szép és csinos asszonyt körülrajongták az udvarlók; hallgatta azoknak szépségét dicséző üres bókjait, vidáman kaczagott a tréfákon, megmosolyogta a jó élceket, kaczerkódott is, de nem volt egy férfiú sem, ki különösebb szabadalmakkal dicsekedett volna.

Ha az igazat akarjuk megmondani, oly lélek, minő Piroska volt, nem találta volna fel eszményképét abban a környezetben, melyben királynői szépségével uralkodott. Azok a divat-bábok, kik lepkeként szállongtak körül, nem tudnak mélyebb érzelmeket ébreszteni egy komolyabb gondolkozású női kebelben, melyben talán még megmaradt egy foszlánya azoknak a tündérszép, boldogságról regélő álmoknak?

Aztán az évek multak egymásután. Piroska egészen beleszokott az életmódjába; a kastély terméi mindig telve voltak vendéggel, kik dicsérték a háziasszony aranyos vendégszeretetét, ki mulatozása közben sem feledkeztek meg egyetlen fiacskájára neveléséről.

(Folytatjuk.)

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVART.

Mátyás király-tér 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletemre felhívni. Iskolába járó leány- és fiuruhák 1 évestől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi és téli kabátok, fehérneműk, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben. jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendelésnél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint

a legujabb formában, kényelmes viselői

Szíves partfogast kér

Stein S. és Társa.

A mi bányamegyénk.

Napok óta magammal hordom az „Abrudbánya-Verespatak” bányamegye alapszabályát.

Magába foglal 17. §-t. Életbe lépett 1904. év augusztus 1-én.

Nem sokat értek belőle. Nem is akarok vele sokat foglalkozni. A mi bányászatunk fellendítésére alapul nem szolgál.

Van ugyan a 11. és 12. §-ban némi intézkedés arra nézve, hogy azon esetben, ha egyik bányahatártulajdonos attör a más tulajdonos határába miként lehet és kell ezt megakadályozni. De van ott olyan dolog is, a mi a jogok épségben tartására végintezkedést nem mond.

Kimondja a munka tilalmát, valamint azt is, hogy a tilalom tartama alatt jogában áll a panaszló társulat igazgatójának vagy meghatalmazottjának, míg a merések, tárgyalások lejáranának, a tilalmi helyet megtekinteni.

De hol maradt az az intézkedés, hogy az esetben, ha a panaszlott igazgató az eltiltott helyre nem engedi a panaszlót, utóbbi mit tegyen?

Az alapszabály szerint kezdje újból elől; kérjen hivatalos kiküldöttet, fizessen ismét fűnek-fának csak azért, hogy újból elől kezdődjék.

Ezt csak azért említem fel, kapok talán némi feleletet a bányamegyétől.

Különben előttem laikus előtt az egész alapszabály csak ennyi: „Nesze semmi, fogd meg jól.”

Van annak a bányamegyének egy választmánya is. Ezt tudom, állítólag létezik is. De hogy ennek mi a hatásköre erre, szabályt nem kapok.

Körülbelül 18 éve, hogy bányász-vidéken lakom, de egyetlen intézkedése sem jutott fülemhez. Kutatom alapszabályát. Nincs sehol; pedig valahol valaminek lenni kell.

Szerintem ennek a bányamegyei választmánynak hatáskörebe tartoznak az egész bányamegye érdekének megvédése, a bányászat fellendítése, a közös érdekek előmozdítása, a bányatulajtok garazdalkodásának mikénti megakadályozása.

Ha azonban a választmánynak alapszabálya nincs — teremteni kell. — Ha pedig valahol van azt ki kell venni az ismeretlenség sötét homályából.

Népünk kivandorol — a rettenetes szegénységről nem tud senki, pedig nagy körültekintéssel — gondos odaadással a bányászatot fel lehetne lendíteni.

Kérem tehát a bányamegye választmányát — tudassa — minő alapszabálytal dolgozik, mit cselekszik, mi fele érdekeknek szolgál?

Abrudbánya, 1905. február 28. án.

Érdeklődő.

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátrálékos előfizetéseket mielőbb beküldeni.**

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hautznér-Kneitner Gizella csucsai óvónót a nagyenyedi óvóhoz helyezte át.

— **Br. Bánffy Kázmér** vm. főjegyző, ki egyszersmind ambiciózus és kiváló szak tekintélynek örvendő gazda, részt vett a székelykeresztúri tenyészszarvasmarha kiállításán. Az első díjat 2000 koronát Sperkel Ferencz bikája nyerte el, melyet a Tisza vidékére szállítottak.

— **Kazmér napján**, f. hó 4-dikén, vármegyenk köztisztviselőiben álló főjegyzőjét br. Bánffy Kázmért nagy számban kerestek fel üdvözlőlevelükkel tisztársai és jóbarátai. Mi is örömmel allunk az üdvözlők sorába.

— **A Szabad Lyceum** f. hó 2-diki estéjén nagy közönség jelenlétében Váró Ferencz kollégiumi tanár tartott nagyon érdekes előadást, melyet Kozma Andornak Munkácsy Mihály halálára írt szép költeményével vezetett be. Az előadás a zseniális magyar művész eleteről és világhírű műveiről szólt.

— **Hymen.** Hegedűs János, kollégiumunk nehaj jeles professzorának, Hegedűs Jánosnak unokája, jegyet váltott Kuti Béla vasuti főmérnök bijos leányával Annuskával Debreczenben. Gratulálunk.

— **Vezeklés.** Itt a farsang vége! Ez a vészkiáltás hangzik fel a házasulandó ifjúság körében. Hosszu volta mellett is oly érdekesen és gyorsan telt el, hogy elmúlásával általános megbotránkozást keltett. Ugy halljuk, hogy a mulandóság felett érzett mély gyászukat azzal akadják kifejezni, hogy agglégény-klubot alapítanak. Az elnök választása előreláthatólag nagy izgalmatok fog felverni a sok pretendens miatt.

— **Helyreigazítás.** Lapunk f. é. 18. számában az ev. ref. egyháztanács gyűléséről szóló referendánkban említettük, hogy Zajzon János, kollégiumi vallásnővérnek, kérésére 6 korona rovat-hátráléka töröltetett. Részletesebb információ alapján oda módosítjuk ezen tudósításunkat, hogy Zajzon János tanár, ki mint felszentelt és gyakorló pap 1901. és 1902. években, a nélkül, hogy kérte volna az egyháztanáctól, nem vétetett fel az adózók közé, 1902. és 1903. évekre pedig a fizeteskötelesek listájába felvétel: a maga tájékozása végett azon kérdés elintézését kérte, hogy köteles-e rovatot fizetni vagy nem? S ebben a kérdésben döntött az egyháztanács a jegyzőkönyv 9. pontja értelmében.

— **Meghívó.** A nagyenyedi m. kir. állami tisztviselők köre folyó hó 6-án, hetfőn este 8 órakor a Két Hattyu szálloda éttermében tartja barátságos összejövetelét, melyre tisztelt kartársaimat ezennel meghívom. Kérem mentől számosabban megjelenni sziveskedjenek. Közös érdek. Bereczky S. K. elnök.

— **Halálos baleset.** Vizaknán — mint tudósítónk írja — a sóbányában nagy szerencsétlenség történt f. hó 1-jén. Mikor az aknából sőt huztak fel, egy vizaknai magyar munkás a felszólítás dacára sem állott felre s egy darab só a málhából kiesvén fejét találta. Nyomban meghalt. Neje és több árvája siratja.

— **A vörheny** egyre terjed városunkban. A fertőzés ellen való óvintézkedéseket komolyan ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Szőlőtelepítés részletfizetésre.** Mint értesültünk, a nagyösvi „Millennium-telep” tulajdonosa (lakik Nagyösvön, Torontal m.) a vidéki pénzintézetek közvetítésé-

vel, az ideai rossz gazdasági évre való tekintettel I. oszt. miniszteri szokvány szerű gyökerezes szőlőültvényeket szegényebb sorsu gazdák részére 1—2—3 évi részletfizetésre is elad. Érdeklődők a helybeli, illetve vidéki pénzintézetekhez vagy a tulajdonoshoz fordulhatnak felvilágosításért. Az életképes eszmét üdvözöljük.

— **Az oltványtelepek és az ideai szárazság.** Az elmúlt nyár abnormis szárazsága következtében az ország legtöbb oltványtelepei nagy mértékben szenvedtek, miért is az ideai szőlő-oltványok legnagyobb része gyengén fejlődtek s így szőlőkertek telepítésére alkalmatlanok. Annál fontosabb a szőlőbirtokosok részére egy oly oltványtelepet ismerni, amely a beoskolózott oltványok öntözésére négy nagy vízművet állított föl, mely vízművek a száraz időszakban 24 órán belül (éjjel és nappal) három millió liter vizet szállítottak, mialtal az oltványok ideálisan fejlődtek. Ez a küllőmenti első szőlőoltványtelep Medgyesen (tulajdonosa Caspari Frigyes). A „Borászati Lapok” Magyarország ezen ismert szaklapjának 47. száma egy „Oltványtelepek 1904.” című cikkben először elismerőleg foglalkozik az említett teleppel és több fényképfelvételt mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek illusztrált árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzéket kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

— **„Egy választás Magyarországon.”** Mikszáth Kálmánnak ez a pompás humoru politikai szatirája most éppen alkalomszerű időben lát napvilágot a „Magyar Könyvtár”-ban, mely a nagy elbeszélőnek legszebb munkáit egymásután sorozza be olcsó füzetei közé. A vidék választási mozgalmainak kelet kaczagató jövedvel rajzolja meg e műveben Mikszáth, akinél jobban kevesen bírják meglátni a kortesvilág sok komikus oldalát. Ezért éppen mostanában bizonyára nagyon sokan fogják elolvasni ezt a kis regényt, melynek ára e kiadásban csak 90 fillér. A Magyar Könyvtár e havi sorozatának másik munkája is aktuális: Sardounak azt a nagyhatású, mesteri drámáját adja, „A boszorkány”, mely most kerül színre a Nemzeti Színházban, s amely — az inkvizíció borzalmainak fényes rajzával — olvasmányának is rendkívül izgató. Kettős füzet és ára 60 fillér. A „Magyar Könyvtár” e munkákkal immár a 413. számhoz jutott el, melyeknek teljes jegyzéke kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadónál: a Lampel-féle könyvkereskedésben Budapest, Andrassy-út 21.

Közgazdaság.

A rétek és legelők kezeléséről.

Irta: Szűcs Elemér kollégiumi főedész.

(Folytatás)

Ha csak ezen fajok tenyészének réteinken, jó dolga volna a gazdának, sajnos azonban, hogy e finomabb füvek a más haszontalan füvek elterjedése és a talaj soványsága folytán rétejainkről csaknem teljesen

TÁNGEL JÓZSEF

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
NAGYENYEDEN

vállalja el a temetések rendezését a legolcsóbb és legszolidabb kiszolgálás mellett.

kiszorultak s helyüket az ugynevezett káros növények foglalták el.

A káros növényeket ismét két csoportba osztom, vannak ugyanis nem mérges és mérges gyomok.

A nem mérgesek az által lehetnek károsak a gazdára nézve, hogy gyors szaporodásuk folytán a finomabb fűfeleket elnyomják és kiszorítják, maguk pedig széna termelésre alkalmatlanok. Ilyenek az utilapu, liba pímbo, az aranyvirág, a csengőfű, a szatyu, a vadzsálya, a fodros (nem savanyu) lórom, a szerbtövis, a bűdös iglicz v. gerlicze tövis, számos sásféle, a gyapjufű, káka, zsurlók és mohók. Ezek legtöbbje a mocsáros helyeket kedvelő sásfajok kivételével évről évre magról tenyészik.

Könnyű tehát elszaporodásukat meggátolni, csak igyekezzék a gazda az első kaszálást oly időre tenni, a mikor még ezek magja meg nem ért, így a rétről 1—2 év alatt teljesen kipusztulnak.

A káros növények második csoportját a mérges fűvek alkotják, ilyenek az őszi kikerics, fehér zászpa, a réti szironta, a sisakvirág, gyűszűvirág, mezei és leány kőköröscin, bűdös bürök, bódító baraboly, maszlagos redőszírom, kigyó hagyma és a különböző kutyatejfélék.

Károsak e növényfajok nemcsak a miatt, mert elfoglalják a jobb szénafűvek termőhelyeit, hanem a miatt is, mert a marha gyomrába jutva gyakran elhullással végződő bél, vese, vagy hólyaggyuladással kapcsolatos bajokat okoznak.

Található az itt felsoroltakon kívül még néhány száz fajta növény is a réteken, melyek azonban fontossággal nem bírnak.

Ha a gazda így ismeri réteji növényzetét, már maga a természetes ész sugallja azt, hogy mitévő legyen. Arra kell ugyanis törekedni minden rétbirtkosnak, hogy mentől több legyen a réten a hasznos fűféle és minél ritkábbak a káros gyomok. Elő kell tehát segíteni a hasznos fűfélék tenyésztését és meg kell akadályozni a káros gyomok elszaporodását. De hogyan? Erre a felelet nagyon egyszerű. Ne resteljék a nagyobb fajta burjánokat és tövises gyomot virágzás előtt kapával kivágni, ez egy! Továbbá egy-két éven keresztül az első kaszálást, miképen már fennebb is említém, oly időbe végezzük, a mikor a káros növények magja

még nincs megérve. Órizzunk a gyeplétesítés azon módjától, hogy a padlason, vagy csürben összegyűjtött széna murvát a réten elszorjuk, mert abban csiraképes mag tulnyomólag a káros növények magja!

A nedves mocsáros helyeket csapoljuk le. A mohós réteket szeges boronával szaggassuk fel, a mohát gereblyeljük össze és égessük el, s ha trágyánk nincs, legalább jó fekete földdel hintjük be a rétek mohától felszabadított foltjait és vessünk bele jóféle fűmagkeveréket.

Ily eljárás mellett egy, vagy két év alatt megkészszerződik réteink évi haszna, mielőtt pedig a rét hozamának egyéb mesterseges uton való fokozására áttérnek, röviden megemlékezem a mesterséges rétek létesítésének módjairól.

Már előbb szó volt arról, hogy oly területeken, melyek felszántott termőréteget az esővíz könnyen lemoshatja, vagy a melyeken vízmosások keletkezéséről tartani lehet: legcélszerűbb mesterségesen rétet létesíteni.

Sokkal egyszerűbb és olcsóbb ez a dolog, mint sokan hiszik.

(Folytatjuk.)

— A „Fiumei Kávébehozatali Társaság” kolozsvári fióktelepe, Mátyás király-ter 12. szállit bérmentve és vámmentesen eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao-t. Árjegyzéket ingyen. 511 1—52

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Kiadó lakás: 3 szoba, konyha, felpincze, padlás, külön fűskamra, Tövis-utca 21. sz. alatt Szentgyörgy-naptól kiadó. Értekezés Várszeg-utca 60. sz. Polgár Lajos úrral.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljeseen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény becstelenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna azt másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudta varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette, ki ismét sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dep. 125.) 71. High Holborn, London W. C. Anglia.

6—52

Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.

Sz. 2108—1905. tkvi.

Hirdetmény.

Felgyógy község telekkönyvei tagosítása folytán az 1869 évi 2579 sz. szabályrendeletre képest átalakítottak, s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekbejegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E czélból az átalakítási tervezet (előmunkálat) hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1905. évi április hó 12-ik napján d. e. 9 órakor fog megkezdeni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új tjkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tjkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a közzé tett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák föl.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött hatóság előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött hatóság előtt szóval is ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére nézve engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek, és végre

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság, mint tjkvi hatóságtól. Nagyenyeden, 1905. márczius 1-én.

Werner,
kir. jbiró.

1—3

Haszonbéri hirdetés.

Thorotzkay Sándornak nemes Alsó-Fehér vármegye Mihályfalva, Obrázsa és Oláhcsesztve községekben és azok határára levő birtokai haszonbérbe adandók.

Ertekezni lehet a tulajdonossal Toroczkó-szentgyörgyön, posta Toroczkó.

*****

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete

Unió-utcza 24 szám.

III Műhely-telep Tivoli-utcza III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 3-104

VAJNA MIKLÓS ÉS TÁRSA

ujjonnan berendezett hazai ipar, vászon, uri- és női divat-áruháza

NAGYENYEDEN.

Alsó-Fehér vármegye legelső és legolcsóbb bevásárlási forrása.

Kedves kötelelességünknek tartjuk a nagyrebecsült vevőközönségnek szives tudomására hozni, hogy üzletünket a modern kor igényeinek megfelelően megnagyobbítottuk, ugyszintén a legújabb

téli és tavaszi újdonságokkal

mesés nagy választékban berendeztük.

Még a jelen nagy áremelkedések mellett is abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy csakis el-örendű árukat árusítunk, miért is kérjük kedves vevőinket ezen alkalmi vételt el nem mulasztani.

13-104

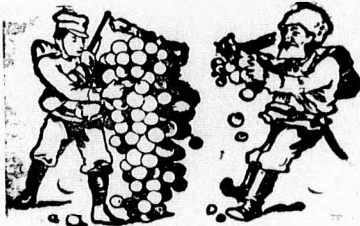
Illo. tisztelettel

VAJNA MIKLÓS ÉS TÁRSA.

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes, Nagyküküllő megye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 535 9-20

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél

Osak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb a legremekbbs disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyjábólra ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki czímét egy levelezőlapon tudatja Borfaju szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 liter és feljebb olosó arban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

600 1-10 **CZAM: Érmelléki első szőlőoltvány-telep Nagy-Kágya,** u. p. SZÉKELYHID.

TESZLER KÁROLY DIVATKERESKEDŐ

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utcza 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak:

- Remek tennisz és sport flanelek 13, 16 kr.
- Pickét és atlasz barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
- Valódi francia flanelek 21, 26, 30, 38 kr.
- Brassói és Gácsi posztók 29, 35, 46, 58 kr.
- Cybetin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
- Eredeti anyag ruha kosztám szövetek, 140 cm. [széles 50, 60, 70, 80, 90 kr.

- Kartonok, szefrek, batistok 16, 19, 25 kr.
- Férfi ingek finom schiffonból 95, 115 kr.
- Öt rétt gallér 12 kr. — Kézelők 20 kr.
- Len batist szebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
- Fegyhasban kötött harsnyák 15, 20, 25, kr.
- Tricó alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek, Fügönyök, kávésbroszok és még sok fel nem sorolható cikkek olosó árakban. 502 9-52

Salamon Géza

cipész

NAGYENYED, Főtor 25. szám. (Központi vendéglő-épület).

Készít a mai kor igényeinek megfelelő uri-, női- és gyermek cipőket a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és jutányosan eszközöl: 274 28-104

SALAMON GÉZA cipész.

Czipőkenőcsök raktáron tartatnak! Vevőimnek díjmentes cipőjavítás!

Alapított 1865. évben.

BABOS SANDOR utóda
HAJEK MIKSA
órász és ékszerész
Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok
Olcsó beszerzési forrás!
Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.
Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavételnek.
515 21-104

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 4 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B.** 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetnek ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyedén nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

TÖRS ÉS ORMAI
TELEFON 324 sz. mérnök-vállalkozók TELEFON 324 sz.

műszaki irodája: Kolozsvárt, Mátyás király-tér 18., az első emeleten.

Elvállalja: vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését, lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára. Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klosettek, szivattyu-művek berendezését. — Készít mint különlegességet **kutakból táplált házi vezetékeket.** Raktáron vannak: **vas-, agyag-, és ólom-csövek, szivattyu- Kétszázötven forint és bérmentve küldetnek**

257 5 - 52

AGRÁR TAKARÉKPÉZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
MAROSVÁSÁRHELYT.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió korona. Előintézetek: Nyárászredében és Marosdason.

Jelzálogkölcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg félévi tőkétörlesztést és kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő házakra, a becsérték feléig.
10-től 65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban: rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.
Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat és utalványokat a legolcsóbb kamatláb mellett.
Elfogad betéteket könyvecskére vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.
Előleg ad értékpapírokra és betárolt terményekre is.
Folyó számlai hitelt nyújt betáblázásra és más elfogadható biztosítéokra.
Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdéi megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.
Az intézet képviseli továbbá a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Triestri Általános Biztosító Társaságot (Assecurazioni Generali) és eszközöl tüzvég- és jégkár, betérés elleni, továbbá élet- és baleset biztosításokat a legolcsóbb díj mellett.

222 32 - 52

A legolcsóbb és legkényelmesebb mulatóhely az **ORIENT** szálloda Kolozsvárt, kávéház és étterem.

Ferencz József-út 12. Telefon 462.

Mér-ékelt árak mellett **kényelmes és tiszta szobák**, valódi és házilag kezelt **tiszta jó borok**, naponta friss kőbányai **sörök** és izléses hideg és meleg **ételek**, valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad akadalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban. Készen áll minden vendégre továbbá jó meleg italok és kocsiszin áll rendelkezésére. 501 11 - 52

Tulajdonos: **Bodaj Mihály.**
Minden este jóhírnevű cigányzene.

Férfi szabó terem.

Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsvárt.

Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagyban hazai, angol és francia szövet rak-táramban dus választékú és izléses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknél elég a mérték beküldése Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosított.

Kiváló tisztelettel
Izsák Mór.

508 12-52

*****

STRECK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Kinizsi-utca 8. szám (Óvár.
Sürgönyözim: Streck Kolozsvár. Telefonszám 285

Uj világítás.

Gasz-, vízvezeték- és szivattyú felszerelési vállalata és raktára. Saját találmányú (Gasolin) levegőgázfejlesztő készülékeknek egy 60-70 gyertyafényerejű lámpa óránkénti fogyasztása csak 2 1/2 fillér, legolcsóbb, leg-tökéletesebb és teljesen veszélymentes világítási módszer, egyszerűbb kezeléssel; minden nagyság állandó raktára. Levegőgázzal (Gasolin) kivilágítások jutányos áron eszközöltetnek fánévizigalmak, társas-estélyek és egyéb alkalmakra, rövidebb időre is. Elvállal légszusz-berendezéseket és átalakításokat helyben és vidéken.

Kiváló tisztelettel **Streck József.**

*****

GERGELY ISTVÁN

esztergályos, asztalos és fafaragó

KOLOZSVÁRT.

Műipari üzlet Unió-u. 20. Műhely Monostori-út 70.

Műfaragászati és műipari üzletben raktáron tartat-nak: lakberendezési ezikkek, tajték, borostyán és osontarúk, különleges készítményű pipa és szipka-árúk, tea és diszasztalkák, fali polozok, kep-keretek és fogasok, teke és billiárd készletek, klóplli párnák és botokák, stikkellő rámpák, sakk garnitúrák és dominók.

Megrendelhető teljes lakberendezési fabutor ezikkek, saját avagy adott rajzlapok után, valamint minden ez iparághoz tartozó fafaragászati ezikkek műhelyemben saját felügyeletem alatt készülnek. 265 32-52

Vidéki rendelést és megkeresést azonnal elintézek.

*****

510 15-52

Figyelemre méltó! Simon és Lőrincz cég női divat és kézműipari üzlete **KOLOZSVÁRT.** **Wesselényi M. utca 15.**

Az idény előrehaladottsága miatt az egész árukészletet mélyen leszállította, mely rendkívüli alkalomra felhívjuk a t. vevő közönség figyelmét. Eladásra kerülnek: Gyöngyű Angol ruha és blouse kelmek, Cybelinek, Solymek, Flaunelék, Barchetek és ruha díszek. **Nemkülömben figyelmükbe ajánljuk a női és férfi fémhüvelyeket: szőnyeg, paplan, matrác, ág és asztal terítők, és függönyök: stb. Szolid és lelkiismeretes kiszolgálás! Vidékre mintákat kívánatra szívesen küldünk.** Tisztelettel **Simon és Lőrincz** divatkereskedők

*****

Ur divatüzlet Kolozsvárt.
Hasznos alkalmi ajándék-czikkek.

Férfi fémhüvely, fehér és színes ingek, halóingek, labirintus gallérok, színes és fehér kezeltők zsebkendők, harisnyák, harisnyatartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sétatotok és esőernyők **Dus választék legújabb nyak-kendőkben. Jager és masnemű köztül also ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadasmellények, harisnyák és kamaschenek. Penz, szivar és cigarett-tárolók, zsebkések, angol és francia illatszerek, szappannok, ruha és hajkefék és magyar gyarmanyu legjobb fogkefék.**

Alanti cikkek gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.
Utazó cikkek, kezi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topánok, p. áidok és plüsch kocsitakarók.

Kiváló tisztelettel **Sándor Ágoston és Társa, KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.** 505 9-52

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.
ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-tér 13. **KOLOZSVÁR.**

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát arany ezüst és brilliáns ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei: diszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb. — Ezüst evőeszközök, alpaca ezüst és bronz diszműárak, a berndorfi ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz disztárgyak.

Egyházfelszerelési cikkek: Kupák, serlegek, szentség-tartók, Urvaesora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique ezüst tárgyak hű utánczását és azok tervszerinti készítését. Készít: tervrajzokat és költségvetéseket szívesen szolgál.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

508 9-52

EGYEDÜLI CZÉG E SZAKMÁBAN A MELY NEM ÁRAKKAL, HANEM AZ ÁRU MINŐSÉGÉVEL ÉS A LEGJOBB MUNKÁVAL VERSENYEZ.

Bajor Ignác
ANGOL FÉRFI SZABÓTERME

A legjobb szabászat és csak kipróbált munkások lesznek üzletemben alkalmazva.

Legkisebb megbízások pontosan intézettek el.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér és Wesselényi u. sarok.
(DR. HINTZ GYÖRGY-HÁZ).

KOSCHITZ G.
zongora készítő és hangoló

Kolozsvár, Emke-tér 3. sz.

Javításokat és hangolásokat jutányos áron elfogadok. Megrendelések vidéken is pontosan eszközöltetnek. Saját készítésű

Pianinok

700 kor. szállítanak. — Egyszer hangolás 6 korona. Ott tartózkodóknak alatti oda rendelésre külön 24 korona. 51 22-107

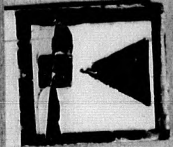
Triska J. zongora raktára
Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinok, harmoniumok és cimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becsesítését, javítását helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.
Ára 1100 korona.

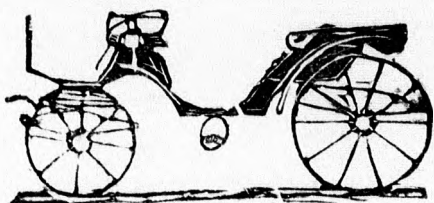
509 9-52 **Bármikor megtekinthető.**

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement- GYÁR, BRASSÓBAN.

Iványi G.
kocsigyártó **KOLOZSVÁRT.**

akkor haladó tanulmányom biztosítja... é. közönséget.
Kérdezőkódésekre a legnagyobb szíveséggel válaszolok.

Használt kocsik magas árban becseréltetnek.

Berde Mózes utca 5.

Készletet tartok a legizlésebb kivitelű kocsikból. Elvállalok e szakmába tartozó javításokat, fényezést, párnázatok elkészítését és újra való bevonását, valamint kovács és kerek munkálatokat a legújanyosabb arak mellett.

Videki megrendeléseket a legnagyobb megbízhatósággal gyorsan és pontosan teljesítek, miről hosszú éveken át szerzett gyakorlatom és

57 39-52

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/2 % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6 % mellett számítol le.

Betéteket 4 1/2-4 3/4 % kamattal mellett fogad el.

Nyitv: all hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Ház eladás.

Tóth-utca 51 ik sz. telek
mellékhelyiséggel együtt
örök áron eladó.

Értekezni lehet Fenichel Lázár kereskedőnél Nagyenyed.

Nagyenyeden, Kossuth Lajos-utca (Magyar-
utca) 20. szám alatti

5 szobás lakás

1905. évi április hó 24-től kiadó.

Levélben értekezhetni:
őzv. Vincze Dánielnével, Torda, Közép-u. 8.

ŐSZI ALBERT

ékszerész és órás,
Kolozsvár,
Wesselényi M. utca 2. sz.

Óriási választék 14 karátos
arany gyűrűkben, karékek,
broschok, láncok, függőkben,
gyémánt és Brilliant-árakban,
mindennemű zsebórákban.

Megrendeléseket utánvétellel
eszközök, nem tetszés esetén
a tárgyat kieserélem vagy a
pénzt levonás nélkül vissza küldöm.

Kérem a n. é. közönség szives
bizalmát. Tisztelettel

Ősz Albert.

508 24-26

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt
a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

újlag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kiténtetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb és alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo-mail képekre, ugyszintén életnagyságú mellkép nagyításokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Videki megrendelések a legpontosabban eszközöltnak.

A nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

fényképész.

25-104

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamattal mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2 % alapkamattal földbírtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2 %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2 %-ot fizet.